

Handläggare
Ruben Wennerberg
Telefon: 08-50827603**Till**
Idrottsnämnden
2025-10-20

Motion om att införa en idrottsnorm

Svar på motion från kommunstyrelsen (KS 2025/920)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Idrottsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Jonas Naddebo (centerpartiet) har inkommit med motion till kommunfullmäktige, vilken belyser vikten av i samband med större stadsutvecklingsprojekt avsätta tillräckligt mycket mark för idrott. Det beskrivs att idrottsytor behöver komma in i planeringen i ett tidigt skede för att därigenom minska risken att idrottsytor prioriteras bort med anledning av ett högt markvärde. Motionären föreslår därför en idrottsnorm vid exploatering och menar att en sådan skulle vara ytterligare en förstärkning i arbetet att få en mer levande och aktiv stad. Exempel på stadsdelar där en idrottsnorm bör tillämpas är Frihamnen, Värtahamnen, Loudden, Älvsjödalén, och Slakthusområdet.

Idrottsförvaltningen ställer sig positiva till ambitionen om att i ett tidigt skede av stadsplaneringen beakta behovet av ytor för idrott och fysisk aktivitet. Förvaltningen ser emellertid att införandet av en norm knutet till enskilda stadsutvecklingsprojekt är något som till formen behöver studeras närmre för att detta ska kunna bli ett effektivt planeringsverktyg på denna skalnivå. Idrottsförvaltningen påtalar vikten av att ytor för idrott och rörelse behöver vara en integrerad del av den strategiska översiktliga stadsplaneringen. Utöver de ytor och lokaler för idrott i olika organisationsformer som idrottsförvaltningen identifierar med stöd av beslutad anläggningsstrategi så är det av stor vikt att planerad stadsstruktur skapar förutsättningar för olika typer av rörelse i närområdet samt möjliggör en aktiv livsstil där transport med gång, cykel och kollektivtrafik främjas. Därtill ser idrottsförvaltningen att det i den strategiska stadsplaneringen är viktigt att säkerställa att de ytor som avsätts för idrott också är möjliga att bebygga på ett

kostnadseffektivt sätt. Idrottsförvaltningen ser möjlighet att i det förvaltningsövergripande planeringsarbetet utveckla arbetet med ytterligare processtöd där exempelvis riks-idrottsförbundets framtagna verktyg rörelsefaktor skulle kunna vara intressant att arbeta vidare med i relation till specifika stadsutvecklingsprojekt.

Ärendet

I motionen från centerpartiet beskrivs att det är mycket viktigt, inte minst ur ett folkhälsoperspektiv, att staden avsätter mark för idrottsytor utifrån förväntad befolkningsutveckling i större stadsutvecklingsområden. Om det inte planeras för idrott från början riskerar den att prioriteras bort helt enkelt genom att marken är för dyr, vilket kan få negativa konsekvenser på längre sikt. Det betonas i motionen att det är svårt att få in ytor för idrott i ett senare skede av planeringen.

Vidare beskrivs att en idrottsnorm vid exploatering skulle vara ytterligare en förstärkning i arbetet att få en mer levande och aktiv stad. Att införa en idrottsnorm betyder inte att det enbart är staden som ska bygga och drifta idrottsanläggningar, utan även privata aktörer ska vara med och planera idrottsytor tidigt i processen. Detta innebär även att mer flexibla lösningar kan tillskapas med idrottsanläggningar som en del av andra byggnader. Idrottsnormen syftar till att säkerställa att bland annat Exploateringskontoret och Fastighetskontoret inte kan nedprioritera idrottsytor. En idrottsnorm är också ett verktyg för att säkerställa att den lokala idrottsrörelsens behov möts på ett bra sätt. Exempel på stadsdelar där en idrottsnorm bör tillämpas är Frihamnen, Värtahamnen, Loudden, Älvsjödalén, och Slakthusområdet. Med en idrottsnorm säkerställs att staden inte är sen på bollen som i Hagastaden och Hammarby sjöstad.

Med anledning av ovan föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar:

Att ge berörda nämnder och bolag i uppdrag att införa en idrottsnorm vid exploateringsärenden.

Ärendets beredning

Remissen har remitterats från kommunstyrelsen med sista svarsdag 2025-11-25. Ärendet har beretts på förvaltningen av planeringsavdelningen tillsammans med strategiska enheten. Dialog kring innehållet i svaret har även skett med exploateringskontoret och fastighetskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idrottsförvaltningen ställer sig tydligt positiva till ambitionen om att i ett tidigt skede av stadsplaneringen beakta behovet av ytor för idrott och fysisk aktivitet. Förvaltningen ser emellertid att införandet av en norm knutet till enskilda stadsutvecklingsprojekt är något som till formen behöver studeras närmre för att detta ska kunna bli ett effektivt planeringsverktyg på denna skalnivå. Idrottsförvaltningen påtalar vikten av att ytor för idrott och rörelse behöver vara en integrerad del av den strategiska översiktliga stadsplaneringen. Utöver de ytor och lokaler för idrott i olika organisationsformer som idrottsförvaltningen identifierar med stöd av beslutad anläggningsstrategi så är det av stor vikt att planerad stadsstruktur skapar förutsättningar för olika typer av rörelse i närområdet samt möjliggör en aktiv livsstil där transport med gång, cykel och kollektivtrafik främjas. Därtill ser idrottsförvaltningen att det i den strategiska stadsplaneringen är viktigt att säkerställa att de ytor som avsätts för idrott också är möjliga att bebygga på ett kostnadseffektivt sätt.

Med hjälp av framtagna nyckeltal för de stora anläggningstyperna kvantifieras behovet av vissa typer av idrottsanläggningar och idrottsförvaltningen beskriver årligen detta behov på stadsdelområdesnivå som skalnivå som en del av lokalförsörjningsplanen. Idrottsförvaltningen bistår, med utgångspunkt från framtagna anläggningsstrategi, i normalfallet exploateringskontoret med underlag kring det bedömda idrottsbehovet inom ramen för ett stadsutvecklingsprojekt. Hänsyn behöver emellertid tas till befintligt och planerat utbud i närliggande områden samt om några befintliga anläggningar kan behöva avvecklas över tid. Beroende på rumslig kontext kan det emellertid vara svårt att alltid fullt ut möta samtliga idrottsbehov lokalt. I det fall idrottsbehovet inte kan omhändertas inom det aktuella projektet behöver detta kunna omhändertas i intilliggande områden samt att det vissa fall kan vara motiverat att samlokalisera flera idrottsfunktioner på en och samma plats. Behovet av närbelägna idrottsytor bedöms vara särskilt stort för barn i yngre åldrar då möjligheten bör finnas att kunna prova på flera olika idrotter utan att behöva ta sig alltför långt från hemmet. Dessa kan utgöras av spontanidrottsytor som inte behöver uppfylla fastställda tävlingsmått, men bör också innefatta bokningsbara ytor med mått anpassade för barn i yngre åldrar. Grundprincipen är att trösklarna för den fysiska aktiviteten görs så låga som möjligt för att alla barn och unga i staden kan stimuleras till fysisk aktivitet i sitt närområde.

I dagsläget finns inga normerande värden eller kvantitativa tal angivna i plan- och bygglagen avseende tillgång till idrott vid planläggning utan anges i PBL 2 kap. 7 § enligt nedan

Vid planläggning enligt denna lag ska hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns

1. gator och vägar,
2. torg,
3. parker och andra grönområden,
4. lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse, och
5. möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service.

Idrottsförvaltningen ser emellertid utveckling av ytterligare planeringsverktyg som ett möjligt redskap att i tidigt skede få med ytor för idrott och fysisk aktivitet i den strategiska stadsutvecklingen. Ett sådant verktyg kan vara riks-idrottsförbundets framtagna processtöd Rörelsefaktor, i vilket tematiska områden knutna till fysisk aktivitet poängsätts enligt en framtagna matris. Detta för att därigenom ge helhetsbild av hur väl exempelvis ett stadsutvecklingsprojekt kan antas främja rörelse och aktivitet. Verktyget kan fungera som ett underlag i dialogen mellan olika förvaltningar på olika skalnivåer i planeringen.

Marina Höglund
Idrottsdirektör
Idrottsförvaltningen

Sophie Dahlberg
Avdelningschef
Idrottsförvaltningen

Bilagor

Motion (C) om att införa en idrottsnorm